

ELS BOMBERS DE DÉU

Hi ha una història, en una de les biografies més conegudes de sant Francesc, en la que aquest demana a fr. Lleó: "¿ En la teva vida, fr. Lleó, hi ha alguna cosa en especial que Déu t'hagi permès descobrir?". Al principi no deia res, però davant l'insistència de Francesc, confessà: " Si sabessis... per gràcia de Déu he nascut mandrós, i gràcies a això he descobert Déu. Si hagués estat treballador i amb iniciatives com els meus germans i germanes, hauria triomfat i fet molts diners. M'agradava més voltar pel camp, contemplar les flors i escoltar els ocells. De nit, pujava al terrat de casa meva per mirar els estels i els planetes. Em demava, d'on ve tanta bellesa?. Al començament era pura curiositat, més endavant, però, va esdevenir una fam creixent de conèixer l'origen de tota Bondat i Bellesa. Així, gràcies a la mandra he descobert Déu. El rerafons d'aquesta història no és que haguem de ser ganduls, sinó que a Déu li hem de donar temps i espai. Tan sols, aleshores, podrem començar a entendre el seu Amor i Bellesa. Descobrint Déu ens descobrim a nosaltres mateixos, entenem qui és Ell, i el que hem de fer. Per tan un Capítol General ha de donar àmplia cabuda a la mandra de fr. Lleó, temps i espai per descobrir la bellesa i la bondat de Déu.

A l'hora de convocar un Capítol General, Sant Francesc no donava gaires instruccions; demanava, però, als germans, que invitessin un Cardenal. Els Caputxins d'acord amb la seva proverbial humilitat, han invitat al membre més insignificant del Col·legi dels Cardenals. D'aquesta manera manifesten els seus lligams amb l'Església Universal i amb el ministeri de Pere. No som una secta isolada o un grup esotèric, sinó catòlics, deixebles de Jesús, membres del seu Cos, l'Església. El Cardenal Hugolí va anar al Capítol endut per un gran amor envers Francesc i els germans, el qual li prometé que els frares pregarien per ell. De la mateixa manera, jo també vinc endut per l' amor a Francesc, a qui considero el meu Pare, i per a vosaltres, que sou els meus Germans, també us demano que pregueu per mi. Un altre recomanació de Francesc era que el Capítol es celebrés per la Pentecosta, perquè desitjava que l'Esperit Sant fos el Ministre General de la Fraternitat. Els nostres superiors han volgut, però, que aquest Capítol es celebrés a finals del mes d'agost, d'acord amb l'austeritat caputxina, amb l'esperança que el temps fos menys calorós. Per a nosaltres, però, la Pentecosta és una festa movable. Avui és la Pentecosta. El nostre Capítol és la Pentecosta. Llegim en els Fets dels Apòstols que el dia de la Pentecosta, els deixebles estaven units en una intensa i perseverant pregària, en el desig i l'expectativa, en companyia de Maria i a l'ombra de Pere. És un esdeveniment eclesial, en nou inici, és un aniversari.

Bernat d'Andermatt, eminent Ministre Genral de l'Orde, describia el programa de la nostra vida com a "contemplació i apostolat". Aquesta és la Pentecosta: una pregària intensa i la comunitat en el Cenacle, el lloc del Nou Manament i de l'Eucaristia, el lloc adequat segons el fragment de l'evangeli sobre l'amor que avui hem llegit. I després l'impuls del zel apostòlic i l'esforçat testimoni de la nostra fe en Jesús crucificat i ressuscitat. Jesús volia pescador d'homes, i no atents guardians d'un aquari. Els deixebles, després de la Pentecosta, llençaven amb gosadia les xarxes de l'Evangeli. És un temps de unitat. Les divisions pròpies de l'antiga Babel, la ciutat sacsejada per l'orgull i per les rivalitats, han estat substituïdes per la unitat volguda per Crist. Gent de cultures i llengües tan diverses sentien les meravelles de Déu, cadascú en la seva pròpia llengua. Les manifestacions de l'Esperit forgen una família, més enllà de qualsevol frontera de llengua, raça, generació o classe social. Em temo que en el passat no hem fet un bon ús del concepte de "pluriformitat", i ha aigualit el nostre estil de vida, en el sentit de menys pregària, dejuni, austeritat. En aquests temps de globalització necessitem la unitat de la Pentecosta, a fi d'estrènyer els nostres llaços, i anar més enllà en els nostres ideals de pregària, austeritat, pobresa, fraternitat i servei a l'Església, això enfortirà la nostra identitat, i atraurà noves generacions de germans de qualsevol país. La Pentecosta també és un temps d'eleccions. Pere interromp la pregària per tal d'escollir el substitut de Judes. Hi havia dos candidats, potser un "liberal" i l'altra "conservador", havia de ser, però, un testimoni de la Resurrecció de Jesús. Pere pregà: "Senyor, tu coneixes els cors dels homes, mostra'ns quins dels dos has escollit". Sempre he cregut que l'apòstol Maties ho va tenir més fàcil. Per poc bé que ho fes, la gent diria: « Bé, sempre és millor que Judes ». No sou aquí per escollir qui ocuparà el lloc de Judes, i menys, el lloc de fra John Corriveau. Sou aquí per triar aquell que ocuparà el lloc de Francesc. Algú amable, però fort, inlamarat pels mateixos sentiments de Francesc. Tenim necessitat d'un home que hagi sofert, i que estigui disposat a sofrir. Un home que estimi als germans talment com un pare; però no un pare permissiu i absent com tants pares dels nostres dies. Un pare que ens faci créixer en l'amor i en la vivència de la nostra vocació, i ens mostri que la nostra crida no és un objecte de poc valor.

Bonhoeffer solia dir que la gràcia a bon preu: és un baptisme sense la vida de l'Església, una comunió sense confessió, una absolució sense penediment; una gràcia mercantilitzada és una gràcia sense deixebles, sense creu. És un frau. La gràcia que té un autèntic valor és el tresor amagat en el camp, i que per obtenir-lo es ven tot el que es té. És la perla de gran valor, i el mercader, per fer-se-la seva, vendrà tot els seus béns. És el regne de Crist, pel seu amor hom es treurà l'ull que és motiu d'escàndol. Per respondre a la crida de Jesucrist, el deixeble abandona les xarxes i tot el que posseeix. La gràcia que té valor és el fet de presentar l'altra galta, l'anar més enllà en el camí, donar, al que ens demana, la túnica i, a més a més, el mantell. És la nostra gran responsabilitat l'escollir un altre Francesc,

que sigui el nostre cap i el nostre Pare. Un pare que encoratja i sosté els seus fills, els repta, fins i tot els reprèn, per tal que esdevinguin allò que estan cridats a ser. El rei Lluís XV va dir que els Caputxins eren els « Bombers principals » de París. Avui en dia, no som responsables , com ho fou en altre temps, del cos de bombers de França, però la metàfora continua essent vàlida. Els caputxins haurien de ser com els bombers de Déu, que van als llocs de major risc, i expressen el desig de dur l'amor de Déu al Seu poble.

Richelieu, cardenal no molt devot, coneixia bé als Caputxins. Sempre deia : »Els Caputxins són els homes del foc i de la pesta”. La nostra vocació de caputxins és una gràcia que demana esforç. Hem d'ésser homes convertits a l'Evangeli, inflamats per l'amor a Crist i pel zel apostòlic, disposats a ocupar el darrer lloc, a acceptar els pitjors treballs i els indrets més perillosos. Quan era al seminari, els professors ens solien dir:” Els caputxins són els marines de l'Església”. Això m'arribava molt endins. No eren tan sols paraules, car el Provincial havia escrit a Roma en aquest sentit:” Doneu a la nostra Província l'indret més difícil, que sigui un veritable repte”. El fonament d'aquest ideal no era ni l'orgull ni l'arrogància, sinó l'amor profund, una immensa confiança en l'amor que Déu en té, i que ens facilita l'energia necessària per afrontar els pitjors perills i dificultats. El nostre Ministre General no cal que es distingeixi per la seva bellesa, de fet Sant Francesc era una formiga petita i negra . No cal que sigui molt brillant, n'hi ha prou amb el sentit comú. Però, com Sant Francesc, la creu, ha d'ésser el seu llibre; i la seva vida ha de testificar que la nostra vocació és un do d'un valor immens. Ha d'ésser un home joíós i de fe, que ens mogui a cercar aquella llibertat que neix de l'amor, de manera que siguem capaços de donar-nos enterament als germans, a l'Església, als pobres, als marginats de qualsevol mena. Tota la vida de Francesc és amor dut fins a l'extrem, i per això constantment ens invita a centrar-nos en l'Eucaristia, sagrament de l'amor i de l'ofrena de Crist.

Sant Joan, en el fragment de l'evangeli que avui hem proclamat, ens diu:”Nosaltres hem conegut l'amor que Déu ens té i hi hem cregut”. Benet XVI, cita aquesta frase en la seva preciosa encíclica “Deus Caritas est”. Així mateix , Sant Francesc va ser un home que va conèixer i va creure en aquest amor. L'àngel digué a Sant Agustí:” Pren i llegeix”. En la Paraula de Déu, Agustí hi trobà el camí que duu a l'amor de Déu. Francesc va descobrir aquest amor en la creació, en la creu – el seu llibre- , en l'Eucaristia, en els Sants Evangelis. El que Francesc hi va veure era l' amor, l'amor i tan sols l'amor. Per això era tot ell pura alegria. Els Evangelis sinòptics ens diuen que Jesús ensenyava el gran manament: estimar Déu sobre totes les coses i als nostres veïns com a nosaltres mateixos; també hi trobem l'ensenyament de Jesús referent a l'amor als estrangers, fins i tot als enemics. Això, que n'és de difícil! Chesterton ens diu que, Jesús ens manà que estiméssim al nostre veï, al nostre enemic, donat que habitualment un i altre són la mateixa persona. En canvi, en el quart evangeli i en les cartes de sant Joan - el deixeble estimat - s'accentuà un altre aspecte, tal com ens ho recorden les lectures de

la missa d'avui, és a dir, l'ensenyament de Jesús sobre l'amor que hi ha d'haver entre els deixebles. En aquest evangeli Jesús els hi renta els peus i els hi dona un manament nou: "Estimeu-vos els uns als altres tal com jo us estimat". L'amor de Jesús és la mesura de l'amor dels deixebles. "En això reconeixeran que sou els meus deixebles: si us estimeu els uns als altres".

Sant Francesc, el nostre Pare, avui ens diu : « En això sabran que sou caputxins, pel vostre amor fratern ». Quan l'ancià apòstol Joan era dut, des d'un lloc isolat on vivia a l'illa de Patmos, a l'indret on es celebrava l'Eucaristia, sempre deia, les mateixes paraules a l'homilia : « Estimats, estimeu-vos els uns als altres ». Algú, finalment, va tenir la gosadia de demanar-li perquè sempre deia les mateixes paraules, Joan respongué que les repetia perquè era el que Jesús continuament havia ensenyat als seus deixebles : « Estimeu-vos els uns als altres ».

Gràcies a la mandra de fra Lleó, el temps i l'espai per a la contemplació, descobrirem el que Francesc va descobrir amb totes les fibres del seu ésser: "Déu és amor". Descobrint qui és Déu, descobrim qui som nosaltres, perquè som aquí, i que és el que hem de fer.

Tenim davant nostre els gran reptes del món modern. La cultura de la mort ens vol seduir sota el vel de la llibertat. Quan la veritable llibertat es donar la vida pels amics. L'amor és més fort que la mort. L'amor, germans, fa fora la por. Afronem, amb confiança, els reptes. Que comenci el capítol!. Que esdevingui una Pencosta que inflami elsn ostres cors. En aquest temps intens de fraternitat i de pregària, l'Esperit davallí damunt nostre, mentre perseverem en la pregària juntament amb Maria , la Mare del diví Pastor, i amb tots els germans d'arreu del món. Com a germans menors i universals , procurem viure radicalment un evangeli de vida, però també de dificultats, sense deixar-nos dur pel desànim en l'esforç per construir una civilització d'amor. Alimentats per l'Eucaristia i el nostre esperit de germanor tindrem el coratge d'ésser els joiosos "bombers" de Déu.

Homilia del Cardenal Sean O'Malley, arquebisbe de Boston, a l'inici del Capítol General dels Caputxins, el dia 28 d'agost de 2006.